

Stemning for dem i Folket, kunde føre til, at man blev enig om at betragte Egtestabet saaledes, som det altid er blevet betragtet, som en borgerlig Handling. Vrede Medlemmer af Tinget maa da ikke glemme, at selv før Kristendommen kom ind i Verden, hændte det af og til, at Folk ægtede hinanden. Det er en Skik, som aldeles ikke er kristelig, der gif 12—1300 Aar efter Kristi Fødsel, inden man opdagede, at der ogsaa kunde være noget kristeligt ved den Skik at ægte hinanden. Som sagt, skulde der være Stemning i Folket derfor, saa tror jeg, at det var rigtigt, at der, som den højtærede Minister antydede, blev tvungent borgerligt Egtestab. Men hvis dette ikke kan lade sig gøre, maa jeg i alt Fald fraraade at § 2 i denne Lov vedtages, thi det er en Paragraf, man ikke vil hilse med synderlig Begejstring hverken fra human, liberal eller kristelig Side. Det er en Paragraf, som indfører et ganske nyt System lige over for de kirkelige Embedsmænd. Der staar endog saa udtrykkelig i denne Paragraf, at selv om de lovbefalede Betingelser for Egtestabsindgaaelse ere til Stede, skal Embedsmanden ikke være forpligtet til at udføre sin Embedsgerning. Jeg har alt berørt dette, og jeg kommer atter til at berøre det, at det er haabe en dristig Tante og en mærkelig Affattelse af en Lovparagraf. Naar de lovbefalede Betingelser ere til Stede, skal en Embedsmand udføre de Pligter, han har paataget sig ved at gaa til sit Embed. Dette maa man dog kunne forlange af en Embedsmand, og det vilde i alt Fald blive et ganske overordentlig farligt Forsøg og et Forsøg, som vilde bringe Uro og Splittelse, og som vilde medføre langt større Vanstieligheder og ogsaa Vanstieligheder for Befolkningen, end det nuværende Forhold medfører, hvis man vedtog § 2 sammen med § 1. Derfor vil jeg anbefale at vedtage § 1 som et relativt og lille bitte Fremskridt, men dertimod vil jeg opfordre Forslagsstillerne til at ændre § 2, saa at den faar et ganske andet Indhold, en ganske anden Form, end den har i Øjeblikket.

H. Holm: Paa det Tidspunkt af Samlingen, hvorpaa vi nu befinde os, og efter den Forhandling, som nu har fundet Sted om det foreliggende Forslag, forekommer det mig, at der ikke er stor Anledning for mig til at udtale mig nærmere om Forslaget. Jeg vil blot derom bemærke, at jeg har mine store Betænkeligheder baade ved § 1 og ved § 2. Jeg har i sin Tid haft den Vre her i Tinget at indbringe et Forslag om borgerlig Vielse som almindelig

Regel, og i Forbindelse dermed har jeg foreslaaet, at Præsterne bleve stillede frit: men, som de Herrer ville se, er det jo noget helt andet end det, der foreslaas i det nuværende Forslag. Smidertid, jeg skal ikke komme nærmere ind paa Forslaget. Dets Berettigelse synes mig væsentlig at afhænge af, om der var nogen Udbygning for det til at kunne blive til Lov i denne Samling eller i en nær Fremtid. Dets Berettigelse synes mig at bero paa, om der paa et Grundlag som dette kunde opnaas noget Resultat. Men efter de Udtalelser, som ere komne baade fra den højtærede Minister og fra andre Medlemmer her i Tinget, synes det mig, at det er aldeles givet, at paa dette Grundlag naas der intet Resultat, og i saa Tilfælde forekommer det mig ikke, at der er Grund til at komme dybere ind paa de Betragtninger, man kunde ønske at fremsætte over for Entelthederne i Forslaget. Naar jeg har taget Ordet, er det væsentlig i Anledning af et Par Udtalelser af den højtærede Minister. Det er jo en bekendt Sag, at det, der har givet Anledning til dette Forslags Fremkomst, og til, at Spørgsmaalet om borgerlig Vielse overhovedet er kommet paa Dagsordenen i den senere Tid, er de Begivenheder, der have fundet Sted her i Kjøbenhavn, hvor Præsterne gennemgaaende have nægtet at begrave Ffolk, fordi de have modtaget borgerlig Vielse. Den højtærede Minister udtalte derom, at der ikke kunde rejses Indvendinger mod de kjøbenhavnske Præster fra et kirkeligt Synspunkt. Mig forekommer det, at netop fra et kirkeligt Synspunkt kan der rejses Indvendinger mod dem. Jeg kan ikke se, der kan rejses Indvendinger mod dem fra et juridisk Synspunkt, thi juridisk set have de kjøbenhavnske Præster selvfølgelig været i deres Ret til at nægte at begrave Ffolk, der vare traadte ud af Ffolk kirken. Naar nogle af Præsterne have villet gøre gældende, at det var dem forbudt at begrave dem, er det naturligvis en Misforstaaelse, de have selvfølgelig juridisk set kunnet begrave disse Personer, som de kunne begrave andre Personer, der ikke høre til Ffolk kirken. Det er dem ikke forbudt, og saa vidt jeg ved, er det ogsaa fra Ministeriets Side erkendt, at Præsterne juridisk set staa frit. De kunne begrave dem, og de kunne lade det være. De have altsaa maattet se paa Sagen rent kirkeligt, og det forekommer mig, at der kan rejses en meget alvorlig Anke mod Præsterne netop fra et kirkeligt Synspunkt. Jeg kunde meget godt forstaa, om Præsterne vilde sige: Vi kunne ikke holde sig til en Mand eller Kvinde, der staa uden for Ffolk kirken, naar vi vide om ved-